

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1990

av Désirée Pethrus (KD)

Fler lagliga vägar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom EU bör driva frågan om att skärpa kraven och införa sanktioner mot de länder som inte lever upp till sina åtaganden inom flyktingpolitiken, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att gemensamma steg bör tas från EU:s länder att i samarbete med UNHCR öppna möjligheten att söka nödvisum före inresa till EU och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra mottagningen av flyktingbarn inom EU så att alla barn har rätt till juridisk hjälp, en god man och ett värdigt bemötande, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utbilda myndighetspersonal i bemötande av utsatta barn och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU:s länder bör ta ett gemensamt ansvar för att barn som ensamma är på flykt inte ska försvinna, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett EU-gemensamt vidarebosättningsprogram och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Frontex i sitt arbete, i både teori och praktik, ska utgå från rätten att söka asyl i EU, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU:s s.k. blue card ska kunna ges till personer oavsett kvalifikationer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vi har, som enskilda länder och som union, en moralisk skyldighet att ta ansvar för de flyktingar som söker sig till Europa. Som en av världens rikaste regioner har EU, även när vi själva befinner oss i tider av ekonomisk osäkerhet, unika och goda möjligheter att hjälpa de som söker skydd undan förföljelse och förtryck. Faktum är att den stora flyktingströmmen inte når västvärlden, det är de fattigaste länderna som gör den största insatsen för att hjälpa medmänniskor på flykt. Enligt UNHCR hamnar cirka 80 procent av världens flyktingar i utvecklingsländer. Idag ser vi den största flyktingströmmen sedan andra världskriget då över 50 miljoner människor är på flykt. EU ska arbeta för att förhindra att människor drivs på flykt från sina hem, men måste samtidigt stå öppna för att ge människor hjälp som är i nöd och vars liv står på spel. I dessa situationer är barn särskilt utsatta, då de utgör cirka hälften av alla flyktingar.

Svårigheterna för flyktingar att komma in i EU ligger delvis i den restriktiva visumpolitiken. Idag går det inte att söka asyl från utlandet samtidigt som det krävs visum för att resa till ett EU-land. Detta har lett till att desperata människor på flykt i allt högre grad blivit hänvisade till skrupelfria människosmugglare för att ta sig till EU vilket fått förödande konsekvenser. Det måste öppnas fler legala vägar att ta sig till EU. Kristdemokraterna har därför under en tid drivit på för att regeringen i EU ska lyfta frågan om att EU i samarbete med UNHCR öppnar upp för möjligheten att söka nödvisum eller humanitära visum, före inresa till EU. På så sätt skulle vi slå undan fötterna på människosmugglarna.

Det finns idag alltför många EU-länder som inte tar sitt ansvar i flyktingpolitiken och som inte lever upp till de gemensamma besluten när det gäller bemötandet av asylsökande. I många länder tillgodoses inte asylsökandes rättigheter, detta trots att EU:s gemensamma politik ska garantera att alla asylsökande får en rättssäker och human behandling oavsett vilket EU-land de kommer till. I flera länder sköter exempelvis polisen asylärenden, vilket givetvis är oacceptabelt. Alla medlemsstater måste kunna erbjuda flyktingar en human och rättvis behandling och leva upp till kraven i EU:s gemensamt beslutade regler på asyl och flyktingområdet. Om alla medlemsländer har en fungerande mottagning kan Europa också hjälpa fler personer som behöver asyl. Kristdemokraterna har välkomnat inrättandet av ett europeiskt stödkontor för asyl (EASO), som har till uppgift att underlätta det praktiska samarbetet mellan migrationsmyndigheter och bidra till en jämnare nivå på bedömningar av asylansökningar. Nu tar EU viktiga steg i denna riktning genom att omfördela 160 000 flyktingar inom EU, från Grekland och Italien.

Avgörande framöver kommer dock att vara att samtliga medlemsländer tillämpar de gemensamt beslutade reglerna på avsett sätt och bidrar i mottagandet. Det är inte acceptabelt att välja att blunda för behoven hos de människor som flyr till Europa. Kraven bör skärpas så att länder som inte lever upp till sina åtaganden ska kunna få kännbara sanktioner i form av frysta utbetalningar och bidrag.

För Kristdemokraterna är strävan efter barnens bästa alltid en ledstjärna. Så också i migrationspolitiken. Varje år kommer tiotusentals ensamkommande flyktingbarn till Europa och söker asyl. Det finns EU-länder där barn blir behandlade som brottslingar bara för att de kommit till Europa. Detta är oacceptabelt. De är barn som flyr från krig och konflikter och det är vårt ansvar att skapa en situation där de känner säkerhet, trygghet och där de kan utvecklas, detta alldeles oavsett hur kort eller lång tid de stannar i Europa. Regelverket måste förbättras så att alla barn får någon som juridiskt för deras talan och tilldelas en god man. Gränspolis och myndighetspersonal måste utbildas i hur man bemöter barn som flytt krigets fasor på egen hand. De barn som utan vuxna anhöriga är på flykt och kommit till Europa hamnar lätt i händerna på kriminella krafter. I sin jakt efter en ny trygg plats att växa upp och leva på riskerar de att utsättas för människohandel och övergrepp. Det är inte ovanligt att barnen passerar många länder utan att någonstans få sitt behov av skydd tillgodosett. Mellan 2007 och 2012 har 1 196 barn kommit till Sverige försvunnit. 738 av dem vet vi fortfarande inte var de är eller vad de har utsatts för. 338 av dem är fortfarande barn. Vi vet inte vad som händer med de barn som försvunnit. Oavsett om de lever kvar i Sverige som gömda eller har fortsatt sin flykt till ett annat EU-land riskerar de att fortsätta fara illa. Gömda barn lever i större utsatthet och risk för att bli kränkta och utnyttjade. De får inte heller samma tillgång till utbildning och stöd i samhället. EU:s länder bör ta ett gemensamt ansvar för att barn som ensamma är på flykt inte försvinner.

Svårigheterna för flyktingar att söka asyl i EU-länder ligger delvis i den restriktiva visumpolitiken. I dag går det inte att söka asyl från utlandet. Man kan heller inte få visum till Sverige för att söka asyl. Samtidigt är det inte tillåtet att resa till Sverige utan visum. Detta har till viss del medfört att allt fler människor på flykt ser sig hänvisade till illegala metoder som den växande organiserade flyktingsmugglingen utnyttjar skrupellöst. Vi kristdemokrater vill verka för gemensamma europeiska lösningar på problemet.

För att utöka möjligheten att ta sig till Europa lagligt vill vi även se en utveckling av regionala skyddsprogram och vidarebosättning. Regionala skyddsprogram förbättrar flyktingars möjligheter att få skydd i sitt närområde, här krävs ökade resurser och ett välutvecklat system för mottagandet. Processen kring uttagningarna och den organiserade överföringen av de så kallade kvotflyktingarna kallas vidarebosättning.

Syftet med vidarebosättning är att stödja FN:s flyktingorgan UNHCR i arbetet med att lösa svåra flyktingsituationer. Det är inte alla EU-medlemsländer som tar emot kvotflyktingar och Sverige är ett av de länder i Europa som erbjuder flest platser för vidarebosättning inom ramen för FN:s program. Vi kristdemokrater vill verka för att fler EU-medlemsstater ska bli vidarebosättningsländer och att EU inrättar ett gemensamt vidarebosättningsprogram. Med ett sådant program skulle fler medlemsstater kunna ta emot kvotflyktingar och skyddet för de som vidarebosätts förbättras.

Det stora antalet flyktingar och asylsökande som framförallt söker sig till EU:s södra medlemsländer har inneburit att gränsbyrån Frontex skapats. Dess huvudsakliga uppgift är att samordna medlemsstaternas personkontroll vid de yttre gränserna. För att motverka den storskaliga människosmugglingen över Medelhavet och utanför Afrikas kust har Frontex under de senaste åren även bedrivit operationer i dessa områden tillsammans med respektive medlemsstat. Arbetet med att öka rättssäkerheten och minska människosmugglingen är viktigt, men alla människors rätt att söka asyl i EU enligt Genèvekonventionen får inte försummas i det arbetet. Frontex måste därför i sina operationer på ett tydligt sätt värna alla människors rätt att söka asyl och att bli behandlade på ett rättssäkert och humant sätt.

I flera sektorer kommer bristen på arbetskraft inom EU att bli alarmerande inom några år; en av lösningarna på detta problem är arbetskraftsinvandring. Paradoxalt nog har det i praktiken blivit allt svårare att komma lagligt till EU och migrationen har minskat.

Kristdemokraterna välkomnar initiativ på Europainivå så som införandet av ett kombinerat arbets- och uppehållstillstånd, ett så kallat EU blue card som gäller för kvalificerad arbetskraft från länder utanför EU. Dock är det viktigt att EU inte bara fokuserar på högkvalificerad arbetskraft. Efterfrågan på arbetskraft måste vara styrande och inte om personen bedöms som högkvalificerad eller ej. Sverige införde under Alliansens tid vid makten en möjlighet för tredjelandsmedborgare att kunna komma som arbetskraftsinvandrare. Detta bör kunna stå som modell för flera länder.

I ett nästa steg bör det ges möjlighet att få ett ”blue card” för att komma till EU och söka arbete. Det är ur ett svenskt perspektiv viktigt att ett blue card-system inte inskränker Sveriges rätt att fortsätta ha dagens öppna och generösa regler för arbetskraftsinvandring till just vårt land.